

Sevgili Okuyucular,

Hem eğitim öğretim, hem kültürel ve sosyal faaliyetler bakımından oldukça yoğun bir ay geçirdik. Eğitim kurumlarımızda titizlikle yürütülen ders dönemi sonunda öğrencilerimizin, ara sınavlarını gerçekleştirdik. Emeklerinden dolayı eğitim neferlerimize, velilerimize ve öğrencilerimize teşekkür ediyoruz.

Vakfımızın kurucusu Turan Yazgan hocamız, Vefatının 10. yıldönümünde, pek çok kurum ve kuruluş tarafından unutulmadı ve düzenlenen programlarla anıldı. Vakfımızın anma programlarının geleneği haline gelen "Türk Dünyası Turan Yazgan Hizmet Ödülü" Sosyolojinin Anıt Şahsiyeti Prof. Dr. Orhan Türkdöğän'a verildi. Anma programları düzenleyerek kadirşinaslık örneği sergileyen tüm kurum ve kuruluşlara vefalı davranışlarından dolayı teşekkürlerimizi sunuyoruz. Ayrıntılı bilgilere dergimizin ilerleyen sayfalarında ulaşabilirsiniz.

Her sayımızda, sizleri çok değerli araştırmacılarımızın, çok önemli konulardaki ciddi araştırmalarıyla başbaşa bırakmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Her bakımdan ciddi anlamda emek verilen dergimizi birlikte yaşatıp, nesillere intikali için her zaman olduğu gibi birlikte emek vereceğimize inanıyoruz.

Sarıkamış şehitlerimizi rahmetle andığımız bu günlerde, Sarıkamış Harekâtı'nın esirlerinin feryatları-

nı dile getirmemek olmazdı. Bu konuyu, değerli Prof. Dr. Bingür Sönmez hocamız, kısa ömürlü VAVEYLA dergisi üzerinden dile getirirken, Dr. Zekeriya Türkmen hocamız ise, *Sarıkamış Harekâtına Dair Bir Değerlendirme* başlığı ile siz değerli okuyucularımızın dikkatlerine sunuyor. Aynı zamanda kapak konumuz olan ve Sadi Bayram'ın hazırladığı "Hatisyan'ın Kaleminden Ermenistan'ın Bağımsızlık Konusu" da oldukça ilginç araştırmalardan biri. Prof. Dr. Sait Yılmaz'ın "Avrasya'da Enerji Jeopolitiği Değişirken Türkiye ve Türk Dünyası", Dr. Yusuf Gedikli'nin "Karadeniz, Akdeniz ve Akliman Adlandırmaları", Ezgi Baran'ın "İlteriş Kağan'dan Mustafa Kemal Atatürk'e Dilde Türk Ülküsü", Prof. Dr. Minehanım T. Nuriyeva'nın "Batı Han Anısına Bir şehir Bataysk/Batay", Doç. Dr. Işıl Tuna Pınar'ın "Türk Kadınının Siyasal Haklarının Tanınması", Roza Kurban'ın "İdil Ural Aydınları", Prof. Dr. Ayşegül Demirhan Erdemir'in "Türk Tıp Tarihinde Karanfil", Yavuz Gürler'in "Kaşgay Türkü Esedullah Merdani Rahimi'nin Ardından 1952-22 Ekim 1922", Metin Köse'nin "Son Yüzyılın Büyük Türkçü Önderi Prof. Dr. Turan Yazgan'ı Andık" başlıkları makaleleri de, mutlaka okunmaya değer eserler.

Tanrı Türk'ü Korusun!..
Közhan Yazgan

Kuzeyden de Azerbaycan ve Türkistan coğrafyasının sahip olduğu kritik kaynaklara 1917'de kurulan Sovyetler Birliği el koydu. Bütün kaynakları bugünkü Rusya Federasyonu'na doğru aktırmaya başladılar ve koskoca Türkistan sadece ve sadece ham madde kaynağı haline getirildi.

Azerbaycan'ın bütün petrolü ve diğer madenleri oraya aktı, Kazakistan'ın bütün petrolü, Türkmenistan'ın bütün gazı, Özbekistan'ın bütün altını ve pamuğu ve diğer Türk bölgelerinin önemli zenginlikleri hep oraya aktı.

Türk coğrafyasının kritik iktisadi kaynakları görünüşte ihracat şeklinde Ruslara akıyordu, ama bu ürünlerin fiyatlarını fiyatlar konyesi tespit ediyordu. Ham madde bire alınıyorsa mamul olarak yüze geri gönderiliyordu.

Türkistan'da nihai mamul üretimi yoktu. Mesela 5 milyon ton pamuğun ürettiği Özbekistan'da bir tek iplik fabrikası, bir tek kumaş fabrikası yoktu. Bütün topraklarımız vahşice istismar edilip gaddarca soyuldu.

Kuzeydeki uyanış Sovyetlerin Kazakistan'da Jeltoksan ve Azerbaycan'da 20 Yanvar hadiselerinde net bir şekilde ortaya çıktı. Bu isyanların silahla çözülmeyeceği anlaşılınca, ham madde akışını değiştirmemek şartıyla parçalanmış Batı Türkistan Türk Cumhuriyetleri ve Azerbaycan bağımsızlığa kavuştu.

Aradan 15 yıl geçmeden sadece Azerbaycan petrolünün bir kısmı yön değiştirebilmişti. Afganistan'daki işgalin ileride doğuracağı akışın yön değiştirmesinin geciktirilmesi için Rusya ile Kazakistan ve Türkmenistan arasında 25 yıllık anlaşmalar imzalanmıştı.

Yirminci asrın başından itibaren gerçekleştirilmeye başlayan bu proje, sosyal ve kültürel programlarla da hem hazırlık ve hem süreklilik açısından destekleniyor.

Tanrı Türk'ü Korusun!
Prof. Dr. Turan Yazgan

Levent, Nisan 2008

